



Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	27.04.2026, Kuressaare
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Rainer Amur
Ametiasutuse nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25274000076
Kuriteo kvalifikatsioon:	karistusseadustik (edaspidi KarS) § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX XXX (ik XXX)

Lääne Ringkonnaprokuratuur menetleb käesolevat kriminaalasja, milles XXX XXX on 24.03.2026 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisnes selles, et 08.08.25 kella 16:45 paiku XXX XXX XXX vallas Saare maakonnas oma kodus tekkis konflikt XXX XXX ja tema abikaasa XXX XXX (XXX) vahel, mille käigus XXX XXX ägestus, võttis XXX XXX käega kõrist kinni, pigistas ja lükkas XXX XXX, mille tagajärjel XXX XXX kukkus vastu lauda. XXX XXX tundis kukkumise tagajärjel valu kukla, alaselja ja abaluu piirkonnas, samuti tundis kõri piirkonnas valu kõri pigistamise tagajärjel. XXX XXX tekkisid kehavigastused s.o kaela pindmised hulgivigastused ja hematoomid vasakule poole alaseljale ja abaluu piirkonda.

Seega pani XXX XXX tahtlikult toime teisele inimesele valu tekitava kehalise väärkohtlemise lähisuhtes so KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Kannatanu XXX XXX ütlustega, SA Kuressaare Haiglast väljastatud kiirabikaardiga, kannatanu poolt edastatud fotodega vigastustest ja kahtlustatava XXX XXX ütlustega on tõendatud kahtlustatava poolt kahtlustuses kirjeldatud teo toimepanemine. XXX XXX on ise kahtlustatavana ülekuulamisel tunnistanud, et ta võis vägivallakuriteo toime panna nii nagu kannatanu on kirjeldanud aga alkoholihoobe tõttu ta seda ei mäleta.

Tutvunud kriminaalasja materjalidega, suhelnud kannatanuga, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, jõudis prokuratuur järeldusele, et kriminaalmenetlus on võimalik lõpetada kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi KrMS) § 202 alusel.

KrMS § 202 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul lõpetada kriminaalmenetluse, kui selle esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, ning seejuures isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Kriminaalmenetluse lõpetamise korral võib prokuratuur kahtlustatavale tema enda nõusolekul panna ühe või mitu kohustust määratud tähtjaks. Kohustuseks võib olla menetluskulude tasumine, tekitatud kahju hüvitamine, kindla summa maksmine riigituludesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides, üldkasuliku töö sooritamine, ettenähtud ravile allumine, alkoholi või narkootiliste või psühhotroopsete ainete mitte tarvitamine, alkoholi tarvitamise keelu täitmist kontrolliva elektroonilise seadme valvele allumine või sihtotstarbelise sotsiaalprogrammi läbimine või muu asjakohase kohustuse täitmine.

Sama paragrahvi lõike 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest KarS eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur. Lõpetatud kriminaalmenetluse võib prokuratuur käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud alustel oma määrusega uuendada.

KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritav kuritegu, mida kahtlustatavale ette heidetakse, on teise astme kuritegu, mille eest KarS näeb ette karistusena rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. KarS ei näe nimetatud kuriteo eest karistusena ette vangistuse alammäära. Kuriteo eest on ette nähtud ka rahaline karistus, millest nähtub, et seadusandja hinnangul on tegemist kuriteoga, mille puhul võib inimese süü võib olla erineva suurusega sh madalam. Kahtlustatava süü ei ole prokuratuuri hinnangul käesolevas kriminaalasjas niivõrd suur, et asja peaks kohtusse saatma. Süü suuruse hindamisel tuleb antud juhul arvesse võtta, et kahtlustatav tunnistas ülekuulamisel oma süüd, väljendas kahetsust, et tema tegude tagajärjel on kannatanud ka lapsed ning nentis, et vajab peresuhte paremaks muutmisel abi. Samuti kui hinnata konkreetset kahtlustatava tegu so ühekordne rünnak kannatanu suhtes, millest kannatanu tundis väheintensiivse tagajärjena füüsilist valu ja sai kergemaid tervisekahjustusi, oli see küll tahtlik vägivallategu, kuid siiski oli rünnak väikese intensiivsusega st vägivalla kergem vorm, mis mõjutab oluliselt ka kahtlustatava süü suurust. Kannatanu on ülekuulamisel avaldanud, et XXX XXX muutub vägivaldseks vaid alkoholi tarbides ning ta on nõus perena edasi minema, kuid abikaasa vajab nõustamist. Prokurör suhtles kannatanuga telefoni teel ning selgitas välja, et kahtlustataval on raskusi abi vastu võtmisega ning see on üks konfliktide allikas. Kannatanu on valmis perena jätkama kui kahtlustatav teeb elus vajalikke muudatusi. Seega on käesoleval juhul tegemist olukorraga, kus kahtlustatav vajab motiveerimist ja abi enda probleemidega tegelemisel, mida aga ei taga kuidagi karistus. Sellest tulenevalt kriminaalmenetluse lõpetamine oportuuniteediga ning selle kaudu kohustuste määramine, on tuleviku ohuprognooosi osas parem lahendus.

XXX XXX osas puudub ka avalik menetlushuvi, mis takistaks menetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel. Avalikku menetlushuvi all tuleb mõista üld- ja eripreventiivseid kaalutlusi. Avalik menetlushuvi on eripreventiivsete kaalutluste kohaselt olemas siis, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute süütegude toimepanemise. Seda kui suur on selline tõenäosus, on võimalik hinnata lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust, sealjuures kas tegemist on ühekordse või korduva teoga. Kahtlustatavat ei ole varasemalt kriminaalkorras karistatud ning hetkel on tal üks kehtiv väärtekaristus liiklussüüteo eest. Prokuratuuri andmetel ei ole tema suhtes hetkel käimas ka ühtegi teist kriminaalmenetlust. Samuti ei ole tema suhtes varem kriminaalmenetlust lõpetatud avaliku menetlushuvi puudumisega. Eelnevast saab järeldada, et kuritegelik käitumine ei ole kahtlustatavale omane, vaid pigem tavapäratu. Asjaolu, et isiku suhtes ei ole varem kriminaalmenetlust läbi viidud – ei enne, ega ka pärast käesolevat kriminaalmenetlust, mis on kestnud 8 kuud, on alust järeldada, et taoline käitumisviis ei ole tavapärane. Kuriteo asjaoludest nähtub, et soodustavaks teguriks on alkoholisõltuvus st meditsiiniline probleem, mida on võimalik lahendada. Samuti märgib prokuratuur, et ainuüksi kriminaalmenetluse alustamine ja läbiviimine, milles isikut koheldi kahtlustatavana, on tema jaoks preventiivseks teguriks.

Kuigi XXX XXXi kahtlustatakse lähisuhtes toime pandud kehalises väärkohtlemises, mis on toime pandud alaealiste pereliikmete juuresolekul, millisel juhul avalik menetlushuvi on üldjuhul olemas, nähtub kannatanu ütlustest, et lapsed otsest vägivalda pealt ei näinud vaid jooksid sündmuskohale hiljem tekkinud lärmi tõttu. Füüsilise vägivalla kasutamine oma abikaasa suhtes ning alaealiste laste tajutaval juuresolekul on küll äärmiselt taunitav ja kindlasti mitte aktsepteeritav tegevus, kuid prokuratuur on seisukohal, et XXX XXX käitumine ei peaks käesoleval juhul päädima tingimata kriminaalkorras karistamisega. Prokuratuurile teadaolevalt on ka lastekaitse perega tegelenud ning laste heaolu on piisavalt tagatud. Prokurör soovitas kannatanul pöörduda vajadusel täiendavate teenuste saamiseks lastele uuesti lastekaitse poole. Prokuratuuri hinnangul on XXX XXX edaspidise õiguskuuleka käitumise tagamiseks karistusotsuse tegemisest märkimisväärselt tõhusamateks

meetmeteks alkoholi kuritarvitamise vähendamine ja isiku suunamine vägivallast loobumise nõustamisele, mille käigus õppida, kuidas edaspidises elus ette tulla võivates konfliktsituatsioonides toime tulla viisil, mis ei hõlmaks vägivalla kasutamist. Sellised kohustused on üldjuhul edukamad kui kriminaalkorras määratav karistus.

Seega lähtudes *ultima ratio* põhimõttest, ei ole XXX XXX karistamine vältimatult vajalik ning tema õiguskaualekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega s.o kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Prokuratuur on arvamusel, et XXX XXX vajab destruktiivse käitumismustri muutmiseks ja vägivallast loobumiseks abi ja nõustamist, mis parandaks probleemide lahendamise oskust. Kriminaalmenetluse lõpetamisel kohustub XXX XXX võtma ühendust vägivallast loobumise tugiliiniga ja osalema nõustamisel. Samuti võtab kahtlustatav alkoholitarbimise vähendamiseks kohustuse anda neljal kuni kuuel korral alkoholi biomarkeri fosfatidüületanooli (PEth) vereanalüüsi ning pöördub vaimse tervise õie vastuvõtule seoses alkoholitarvitamise häire ravi teenuse raames.

Eeltoodust tulenevalt, kuna tegemist on teise astme kuriteoga, milles isiku süü ei ole suur ja menetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, ning kahtlustatav on andnud nõusoleku täita talle määratud kohustused, leiab prokuratuur, et on olemas alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks kahtlustatava suhtes KrMS § 202 sätteid kohaldades.

Juhindudes KrMS § 202 lg 1, 2, 3 ja 7 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25274000076 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik: kohustada XXX XXXi:
 - 2.1 Mitte panema toime uut kehalist väärkohtlemist käesoleva määruse allkirjastamisest kuni **27.04.2027**. Nimetatud nõude eiramine toob kaasa käesoleva kriminaalasja menetluse viivitamatu uuendamise.
 - 2.2 Alates käesoleva määruse allkirjastamisest ühe aasta jooksul, määruhes näidatud tähtaegadel, alkoholi liigtarvitamise häire kindlakstegemiseks, andma kuuel korral alkoholi biomarkeri fosfatidüületanooli (PEth) vereanalüüsi, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel (laanerp.kohustused@list.prokuratuur.ee) või postiga (Lääne Ringkonnaprokuratuur - Lossi 4a, Kuressaare). Kui kolmanda ja neljanda analüüsi tulemused on olnud kuni 20 ng/ml, siis viiendat ja kuuendat analüüsi andma ei pea.
 - a. Hiljemalt 04.05.2026 anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 18.05.2026. Nimetatud vereanalüüsil nõutav näit puudub.
 - b. Ajavahemikul 20.06.2026 - 27.06.2026 anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 11.07.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 110 ng/ml.
 - c. Ajavahemikul 20.08.2026 - 27.08.2026 anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 10.09.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - d. Ajavahemikul 20.10.2026 - 27.10.2026 anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 10.11.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - e. Ajavahemikul 20.12.2026 - 27.12.2026 anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 10.01.2027. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - f. Ajavahemikul 20.02.2027 - 27.02.2027 anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 13.03.2027. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - 2.3 Hiljemalt **27.10.2026** läbida vaimse tervise õe esmane vastuvõtt alkoholitarvitamise häire ravi teenuse raames (varasemalt „Kainem ja tervem Eesti“ programmi teenus).

Nimetatud uuringu läbimise kohta edastada prokuratuurile e-posti teel (laanerp.kohustused@list.prokuratuur.ee) või kirjalikult (Lääne Ringkonnaprokuratuur - Lossi 4a, Kuressaare) tervishoiuasutuse poolt väljastatud õiend hiljemalt 6kuud.

- 2.4 KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustub XXX XXX pöörduma 5 tööpäeva jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamise määruse allkirjastamise kuupäevast, s.o hiljemalt **05.05.2026** Sotsiaalkindlustusameti poole nõustamisteenuse (vägivallast loobumise toetamine) saamiseks (e-posti aadress ege.ollino@sotsiaalkindlustusamet.ee, tel 53668617). XXX XXX kohustub teavitama Lääne Ringkonnaprokuratuuri e-posti aadressil laanerp.kohustused@list.prokuratuur.ee hiljemalt **05.05.2026** nõustamisteenusele pöördumisest ning hiljemalt **27.06.2026** esimese nõustamiskorra läbimisest. XXX XXX kohustub osalema nõustamisel nõustaja poolt ette antud arvul kordi ning järgima nõustajaga koostöös koostatud tegevusplaani. Nõustaja poolt kindlaks määratud arvul nõustamiskohtumistel tuleb osaleda kuni **27.10.2026**. Nõustamine lõpetatakse nõustaja kinnituse alusel, omaalgatuslik lõpetamine ei ole lubatud.
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: vt punkt 2. **Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.**
 4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole.
 5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: e-kirjana edastatud fotofailid jätta digitaalselt kriminaalasja materjalide juurde e-toimikusse.
 6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei ole vaja teatada ega kustutada.
 7. Kriminaalmenetluse kulud: ei ole.
 8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale XXX XXXle ja kannatanule XXX XXXle.
 9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
 10. Käesoleva määruse koopia saata teadmiseks Tervisekassale noudeinfo@tervisekassa.ee ja Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise toetamise teenuse meiliaadressile vlt@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Rainer Amur
Ringkonnaprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja
punktis 2 nimetatud kohustustega nõus: _____

(nimi ja allkiri)

Käesoleva kohustuse täitmine ei välista teo tagajärjel kaudselt kahju saanud isikute poolt varaliste nõuete esitamist teo toimepanija vastu, mh on Tervisekassal õigus välja nõuda tervisekassa poolt hüvitatud kannatanute ravikindlustushüvitised.

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud: _____
(kuupäev ja allkiri)